

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2020

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. – Харків: НУЦЗУ, 2020. – 355 с. Українською, російською, англійською та болгарською мовами.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів навчальних закладів України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

САДКОВИЙ

Володимир

Заступник голови:

АНДРОНОВ

Володимир

Члени оргкомітету:

СОФІЄВА

Ханим Раміз кизи

КАМЛЮК

Андрій

КРИВУЛЬКІН

Ігор

DIMITAR

Georgiev Velev

РАЙМБЕКОВ

Кендебай Жанабильович

СИЛОВС

Марек Гунарович

TIKHONENKOV Igor

ректор Національного університету цивільного захисту України,
доктор наук з державного управління, професор

проректор з наукової роботи Національного університету
цивільного захисту України, заслужений діяч науки та техніки
України, доктор технічних наук, професор

начальник відділу організації медичної і психологічної допомоги
Головного управління організації з ліквідації наслідків надзвичайних
ситуацій МНС Республіки Азербайджан, майор медичної
служби, Республіка Азербайджан

заступник начальника з наукової та інноваційної діяльності Університету цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, підполковник внутрішньої служби, кандидат фізико-математичних наук, доцент, Республіка Білорусь
директор науково-дослідного, проектно-конструкторського та
технологічного інституту мікрографії, кандидат фізико-
математичних наук

Prof. Dr. Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of national and world economy (Sofia)
заступник начальника з наукової роботи Кокшетауського
технічного інституту Комітету з надзвичайних ситуацій
Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан, кандидат
фізико-математичних наук, полковник цивільного захисту,
Республіка Казахстан

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного
захисту Латвії, Республіка Латвія

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev,
Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

ВПЛИВ РИСУНКА ПРОТЕКТОРА ШИНИ НА ЇЇ ЗНОШУВАНІСТЬ

Загайко Р.В., НУЦЗУ
НК – Коханенко В.Б., к.т.н., доц., НУЦЗУ

Рисунок протектора здійснює значний вплив на коефіцієнт опору котіння колеса, зношення шини та зчеплення її з поверхнею дороги. Рисунок повинен забезпечувати високе зчеплення шини в першу чергу з мокрою та слизькою поверхнею дороги. Рисунок протектора повинен мати опір зтиранню, відводити бруд та вологу з зони контакту, відводити тепло від каркаса покришки та зменшувати динамічне навантаження на каркас. Він повинен також забезпечувати безшумність при русі автомобіля, мінімальну напруженість між шиною та дорогою, рівномірний тиск на каркас шини та дорогу [1]. Площа опору протектора шин загального призначення на покриття дороги не повинна бути менше 50 – 70 % контурної площини контакта. Оскільки автомобільні шини виготовляють з різними рисунками протектора, то задоволити різноманітні експлуатаційні вимоги одним універсальним рисунком не представляється можливим. Зношення являється наслідком впливу на матеріал ряду механічних та теплових навантажень, які виникають в результаті відносного переміщення та взаємодії між поверхнями [2]. Зношення залежить від тиску повітря, навантаження, дотичних сил, розвалу та сходження коліс, конструкції шини, радіуса бігової доріжки, ширини профіля, рисунка протектора, ширини ободу, типу автомобіля, характера водіння, типу і стану дороги, температури навколошнього середовища.

При конструюванні рисунка протектора кривизну протектора та колову жорсткість різних ребер протектора слід підбирати таким чином, щоб радіуси кочення їх були рівні між собою, а жорсткість протектора в коловому напрямку та по ширині бігової доріжки була приблизно однакова [2]. У шин легкових автомобілів вітчизняного виробництва кривизна бігової доріжки дорівнює 6 – 8 %, а у зарубіжних автомобілів – 3 – 5 %.

В результаті проведених експериментальних досліджень, які детально описані в роботі [1], встановлено, що у діагональних шин інтенсивність зношування протектора на 20 % вище, ніж у радіальних шин на всьому діапазоні зміни нормального навантаження. В наслідок взаємодії шини з поверхнею дороги кожен її елемент випробовує як деформації стиснення так і деформації розтягнення, в результаті чого поверхня гуми руйнується від втоми. Шорсткість і хвилястість поверхонь обумовлює дискретний характер контактування шини з поверхнею дороги. Насьогоодні, на території України тільки біля 15 % доріг першої та другої категорії, тому необхідно брати до уваги змішаний механізм зношування. Визначати ефективність використання шини з досліджуваним рисунком можливо та необхідно по інтенсивності зношування протектора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кнороз В.И. Работа автомобильной шины. – М.: Транспорт, 1978. – 238 с.
2. Коханенко В.Б., Ларин А.Н. Влияние геометрической формы рисунка протектора на долговечность автомобильной шины // Геометрическое та комп'ютерное моделирование : Зб. наук. пр. – Вип. 1: 32 наук. праці: Редкол.: Л.М. Куценко (відпов. ред.) та ін.; Харк. держ. акад. технол. та орг. харчування. – Харків, 2002. – с. 60-63.